

Közművelődési intézmények létesítéséhez Szeged eddigelé nem volt szerencsés, állami támogatást nyerhetni, másrészt a zeneművelésnek, — Budapestet kivéve, — Magyarországon hajléka nincs. Amidőn tehát zeneiskolánk részére az igényeknek megfelelő hajlékot létesítettünk, azért óhajtjuk ezt megoldani, hogy az intézmény országuknak a nyugati közművelődés irányába felé való haladásban is számottevő tényező legyen.

Talán nem szerénytelenség, ha a cél eléréséhez oly arányú állami támogatást kérünk, aminőt más, Szegednél talán kisebb jelentőségű városok szerencsések voltak elérni. Szeged egy terjedelmes országrész központja, népiességre nézve, közművelődésének fejlettségénél fogva az ország első vidéki városa s így méltán igényelheti, hogy más városoknál kedvezőbb elbánásban részesüljön; különösen félszázados multtal bíró iskola új épületének létesítésénél, amelynek növendékei nagy részben a Délvidékről magyarosodás céljából Szegedre sereglenek tanulni.

Valószínű, hogy a közoktatásügyi miniszter be fogja látni a kérdés indokoltságát és a város hamarosan megkezdheti az új zenepalota építését.

## A tanács a második színház ellen.

— A szinügyi bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) Nem programunk, hogy testületeket vagy embereket következetesen támadjunk és azt a jó vidéki szokást se tudjuk elfogadni, hogy a közigazgatást tegyük mindenért felelőssé. De amit színházi kérdésekben tesz a mi tanácsunk, az példátlan és fölháborító. Ennyi bürokratizmussal, az élet igazságainak és szükségleteinek ilyen merev meg nem látásával még sem lehet egy várost kormányozni.

A tanács nem hajlandó fölépíteni a második színházat, mert azt hiszi, hogy nincs szükség rá. De mit szól ahoz, ha az egész város az övével ellenkező véleményen van? És nem gondolja a tanács, hogy ezzel is törődnie kellene? Azt elismerik, hogy a színház üzlet — miért nem merik akkor úgy kezelni, mint üzletet. Nevetséges rövidlátás, hogy a város nem csinálhat konkurrenciát önmagának. Ejnye urak, dehogy is csináljon. Sőt. A saját színházát is adja bérbe a város, hogy megkeresse így legalább az amortizációra szükséges összeget és megszabaduljon a „városi színház”-val kapcsolatos egyéb kiadásoktól. Bizony, jó urak 1912-ben élünk és nem 1839-ben.

Egyébként semmi se történt a szinügyi bizottság mai ülésén. Semmi. Leszavazták ketten Wimmer Fülöp okos indítványait, mert hát a szinügyi bizottság magas hivatása, hogy a szinügyet pártolja és ne a város fejlődését vigye előbbre ezen a téren. Bizony.

A szinügyi bizottság ülése délután 5 órakor kezdődött Weiner Miksa elnöklésével. Gadl Endre dr., a szinügyi bizottság elnöke ugyanis szabadságon van. Az ülésen megjelentek: Balassa Ármán dr., Becsey Károly dr., Weiner Miksa, Wimmer Fülöp bizottsági tagok, Almássy Endre szinigazgató. Előadó Bárdoss Béla dr., jegyző Szendrey Mihály dr. volt.

Bárdoss Béla dr., előadó betérjlesztette a színházi helyárok felemeléséről szóló belügyminiszteri jóváhagyó határozatot és kérte a szinügyi bizottságot, hogy vegye tudomásul. Wimmer Fülöp szólalt fel először ebben a kérdésben. Kifejtette, hogy a szinügyi bizottság nem veheti tudomásul a belügyminiszteri határozatot, mert az először is ellenkezik a szinügyi bizottság eddigi intencióival, másodszor pedig törvénytelenül hozatott, mert nem vette

figyelembe a közgyűlés közbeeső indítványát. A szinügyi bizottság a *közönség érdekeit köteles képviselni*, a színházzal, mint üzleti vállalkozással szemben; pedig ha ezen kötelességének hiven eleget akar tenni, nem veheti egyszerűen tudomásul a színházi helyárok huszonöt százalékkal való felemelését. Ép ezért indítványozza, hogy a szinügyi bizottság a döntést *ne vegye tudomásul*, hanem írjon fel a belügyminiszterhez és kérje a minisztert, hogy helytelen határozatát revidálja.

Balassa Ármán dr. ezzel szemben azon nézetének adott kifejezést, hogy a miniszter határozata megfelel a bizottság intenciójának, a melyeket az már 1911. augusztus 21-iki ülésén kifejtett. Ezért indítványozza a jóváhagyás tudomásul vételét.

Becsey Károly dr. azt vitatja, hogy a belügyminiszter döntése jogos. Sőt a bizottság nincs is hivatva afelett kritikát gyakorolni. Azt indítványozza, hogy a szinügyi bizottság térjen napirendre Wimmer Fülöp javaslata felett és vegye tudomásul a belügyminiszter határozatát.

Elnök ezután szavazásra bocsájtotta a tanácsi javaslatot, amelyet *két szavazattal egy ellen elfogadott a szinügyi bizottság*, azaz tudomásul vette a színházi helyárok felemelését.

Bárdoss Béla dr. ekkor előterjesztette a második színházra vonatkozó tanácsi javaslatot. A szinügyi bizottság ugyanis már régebben átiratot intézett a tanácshoz, amelyben a második színház létesítését kérte. A tanács erre vonatkozólag érdekes indoklás mellett arról értesíti a szinügyi bizottságot, hogy a második színház fölépítését nem tartja szükségesnek és nem is hajlandó erre vállalkozni. Ezt azzal indokolja, hogy a színház *üzleti vállalkozás* és most városi színház van, tehát a város saját magának csinálna konkurrenciát. Valószínű emellett az is, hogy ráfizetne a második színházra, a melyre szerinte jelenleg szükség nincs.

Wimmer Fülöp azt indítványozza, hogy a szinügyi bizottság ne vegye tudomásul a tanács határozatát, hanem egyelőre hagyja függőben és tárgyalja le, — ha már második színházat nem akar építtetni a város, — az ezzel kapcsolatos kérdést, *a szinészet állandósítását Szegeden*. A második színházra igenis szükség van, ép azért, mert üzleti vállalkozás, azonban ahelyett, hogy a város is üzletet csinálna belőle, nem adja bérbe, hanem évente nagy összeggel támogatja és semmi hasznot nem huz belőle. A szinészet állandósítása tehát most válik aktuálissá, mivel második színház nem lesz.

Becsey Károly dr. amellel érvel, hogy a tanács határozatát tudomásul kell venni és amellel napirendre tűzni a szinészet állandósításának kérdését, amit a szinügyi bizottság már legközelebbi ülésén tárgyalhat.

A bizottság ily értelemben határoz. Ezután Almássy Endre szinigazgató betérjlesztette a két heti műsort és beszámolt a jövő terveiről és az új tagok létszámáról. A bizottság az igazgató jelentését tudomásul vette és az ülés ezzel véget ért.

**A szerb egyházi autonómia.** A szerb egyházi kongresszus ellenzéki pártjai *Ujvidéken* megismételték azt az értekezletet, amely e hónap 20-án Budapesten a legteljesebb fiaszkóval végződött. Megismételték abban a reményben, hogy az újvidéki konferenciáig rendelkezésre álló idő alatt sikerül áthidalniok a pártok között létező széles ellentéteket. Politikai iskolázatlanságukra vall, hogy ezt még csak remélni is merték. Az olyan ellentétek, amelyek hiusági szálakból szövődnek, elszakíthatlanok s ellenállnak minden erőfeszítésnek, különösen akkor, mikor megbontásukra rossz ügy szolgálatában történik kísérlet. A mozgalom pedig, amely az egyházi autonómia sértetlenségének ürügye alatt, valójában azonban a pártoknak az egyházi vagyon kezelésére való befolyásuk megtartása érdekében indult, teljesen rossz ügy. Ki hiszi el, hogy a kormány és vele együtt az *egész szerb püspöki kar*, konfiskálni akarja a szerb egyház autonómiáját? Ók maguk legke-

vésbbé, mert hiszen a királyi rendelet világos utalást tartalmaz arra, hogy az új statutumot, a melynek az elavult helyébe lépnie kell, a *karlócai* kongresszusnak kell megalkotnia. Az autonómia „felfüggesztése” ellen való tiltakozás ilyenformán takarónak sem jó, mert nagyon is kilátszik alóla a lóláb. Egyáltalában nem értehet meg a hír, hogy a mai konferencián sem operáltak több szerencsével, mint az elsők. Összesen nyolcan vettek csak részt az értekezleten s *ez a nyolc ember hozott határozatot az egész nép nevében*. Szeptember 15-én népgyűlést rendeznek az egyesült pártok Ujvidéken a karlócai patriarkátus összes egyházközségeinek részvételével. E népgyűlésen fogja ratifikálni a mostani értekezlet határozatát.

**Zichy miniszter Bécsben.** Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter marienbádi kurájának befejeztével ma reggel Bécsbe érkezett. A miniszter *egyelőre nem tér vissza Budapestre*, hanem holnap Bécsből fejérmegyei birtokára utazik.

## SZÍNHÁZ, MUVÉSZET

### Színházi műsor:

SZOMBATON: *Rip van Winkle*, operett. (Bérlet-szünet.)

VASÁRNAP d. u. félhelyárral: *Az ezred apja*, bohózat. Este: *Az ártatlan zsuzsi*, operett. (Bérlet-szünet.)

HÉTFŐN: *A kaméliás hölgy*, dráma.

KEDDEN: *A csitri*, vígjáték.

SZERDÁN: *A kis gróf*, operett.

CSÜTÖRTÖKÖN: *Sárga liliom*, szinmű.

PÉNTEKEN: *A csókszanatórium*, énekes bohózat.

Bemutató.

SZOMBATON: *A csókszanatórium*, énekes bohózat.

VASÁRNAP este: *A csókszanatórium*, énekes bohózat.

**\* A szegedi színház kapunyitása.** Ma este nyolc órakor három havi nyári pihenő után ismét megnyiták a szegedi Városi Színház kapui. Az új szezont Bródy-Martos-Jakobi operettjével, a *Leányvásárral* kezdte meg Almássy Endre igazgató. Azt szokták mondani, hogy pihenés után sokkal jobban megy a munka. Ez azonban a mai előadáson még nem volt észlelhető. Kissé bágyadtan ment az egész előadás, ami nem is csoda, hiszen három hónap után még csak tegnap tartották az első próbát. A közönség is még csak az igazi nyári közönség volt és nem nagyon tolongott a nézőtéren. Az est érdekessége különben az volt, hogy a mai előadáson két új tag mutatkozott be a szegedi publikumnak. Harisonné szerepében Miklósy Margit és a hajóskapitány szerepében Lebeda Géza.

**\* Körner Tivadar.** Az *Uránia* mozgófényképszínházban szombaton este premier lesz. Szinre kerül Körner Tivadar költői életrajz, 3 részben. Mikor ezt a gyönyörűen megkonstruált filmet átadták a nagy nyilvánosság-nak, a német világlapok hasábkot irtak arról, hogy ebben a képben a mozitechnika elérte a legmagasabb művészi nivót. A darab összeállítása valóságos kortörténeti tanulmányozást vett igénybe. A négyszáz szereplő ruházata horribilis vagyont emésztett fel. Idillikus képet, idegizgató drámai jelenetet, borzalmas csatározások, festői helyzetek gyors egymásutánban követik egymást. Szegeden drágább és szebb képet még nem mutatta be. Hatása világraszóló, a világ minden nagyobb mozgófényképszínháza sok estén át zsufolt házat csinált ezzel a képpel. Ez a kép nemcsak szórakoztató, hanem azért is értékes, mert történelmileg és irodalmilag is kimeríti a nagy nemzeti hős életét.